

Arktisk Frukt As
Gammelveien 63
8030 BODØ

Trondheim, 25.06.2021

Deres ref.:
21S12941

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):
2021/5382

Saksbehandler:
Johan Danielsen

Avslag på søknad om å innføre taggblåhegg (*Amelanchier alnifolia*) til Bodø for videresalg

Vi viser til søknad fra Arktisk Frukt As (søker) av 07.05.2021 om tillatelse til innførsel for videresalg av 41 planter av taggblåhegg (*Amelanchier alnifolia*) fra Blomqvist Plantskola, Bodövägen 210, FIN – 68530 Lepplax Finland til Bodø.

Vedtak

Med hjemmel i forskrift om fremmede organismer §§ 9, 10 og 15 avslår Miljødirektoratet søknaden fra Arktisk Frukt As om tillatelse til å innføre taggblåhegg fra Finnland for videresalg.

Sakens bakgrunn

Arktisk Frukt As søker om tillatelse til innførsel og utplanting av 41 taggblåhegg innført fra Blomqvist Plantskola, Bodövägen 210, FIN – 68530 Lepplax Finland til videresalg i Bodø.

Miljødirektoratets vurdering

Lovgrunnlaget

Formålet med forskrift 19. juni 2015 nr. 716 om fremmede organismer (forskriften) er å hindre innførsel, utsetting og spredning av fremmede organismer som medfører, eller kan medføre, uheldige følger for naturmangfoldet, jf. forskriften § 1. Etter forskriften § 6 kreves det tillatelse for innførsel av organismer til Norge som ikke er omfattet av forbudet i § 5 eller unntakene i § 7.

Ved vurderingen av søknaden skal Miljødirektoratet særlig legge vekt på om de omsøkte organismene kan gi uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. forskriften § 6 andre ledd. Direktoratet skal vurdere og fastsette de vilkår som anses nødvendige for å hindre uheldige følger for det biologiske mangfold, jf. § 15 tredje ledd. De miljørettslige prinsippene i naturmangfoldloven (nml) §§ 8-12 skal legges til grunn som retningslinjer ved vurderingen, jf. nml § 7. I tillegg skal tiltaket vurderes opp mot andre viktige samfunnsinteresser, jf. nml § 14.

Kunnskapsgrunnlag taggblåhegg

Informasjonen er hentet fra Artsdatabankens fremmedartsvurdering i 2018.

Taggblåhegg er en busk fra Nord-Amerika, der den er vidt utbredt fra de sørligste delene av Arktis sør til søndre nemoral sone og til fjella i mediterrane sone. Den formerer seg med frø, og de saftige fruktene, som produseres i store mengder, spres med fugl. Flere slektninger har asekseuell frøproduksjon (agamospermi), noe som sikrer høg og regelmessig fruktsetting (Campbell et al.

Postadresse: Postboks 5672, Torgarden, 7485 Trondheim | **Telefon:** 73 58 05 00

E-post: post@miljodir.no | **Internett:** www.miljodirektoratet.no | **Organisasjonsnummer:** 999 601 391

Besøksadresser: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim | Grensesvingen 7, 0661 Oslo

Besøksadresser Statens naturoppsyns lokalkontorer: Se www.naturoppsyn.no

2014). I Norge er arten mest utbredt på grunnlendt kalkmark, i kratt og skog, men går også inn i skyggefull blandingsskog og lauvskog på mindre kalkrik grunn.

Det norske materialet omfatter minst to former: én som særlig går på grunnlendt kalkmark og én som mer generelt går i lukket skog.

Taggblåhegg er innført som prydbusk og synes å ha kommet i nokså ny tid. Arten synes å ha en meget rask ekspansjon, trolig på grunn av effektiv formering med saftige bærepler som blir verdsatt av fugl.

Invasjonspotensialet er moderat, en kombinasjon av moderat median levetid og moderat (til begrenset) ekspansjonshastighet. Vi mistenker at arten er svært mye oversett og at ekspansjonshastigheten kan være betydelig høyere enn beregningene tilsier.

Arten danner sjelden svært tette kratt og fortrenger foreløpig trolig ikke andre arter fysisk. Dette kan imidlertid endre seg. Den inngår i en rekke naturtyper, blant annet fuktig næringsrik skog, vasskanter og også grunnlendt kalkmark, kalkfuruskog og andre baserike naturtyper. Den kan i framtida fortrenge stedegne busker, inkludert truete og sårbare arter, og skape busksjikt der hvor slikt ikke finnes naturlig

Vurderinger

Innførsel krever tillatelse etter forskriften § 6.

Taggblåhegg står på vedlegg V til forskrift om fremmede organismer, jf. Forskriftens § 7.

Miljødirektoratet finner at kunnskapsgrunnlaget er godt nok til å behandle søknaden, jf. § 8 i naturmangfoldloven. Artsdatabanken vurderer at taggblåhegg har lav risiko med usikkerhet til høy risiko, for å skade biologisk mangfold i Norge. Vi legger videre vekt på at større antall individer, gjerne med ulik geografisk opprinnelse og egenskaper, satt ut på flere lokaliteter øker faren for at høyere risikousikkerhet realiseres i form av spredning og skade på miljøet.

Saltenområdet har flere områder med kalkrike naturtyper som er særlig sårbare for spredning av fremmede arter. Vi finner derfor at føre var prinsippet må veie tungt med i en samlet vurdering av denne utsettingen, jf. Naturmangfoldlovens § 9.

Det er rimelig å anta at søker kan påregne verdiskaping basert på innførsel og salg. Likeledes vil avslag påvirke selgere av planter både i Finnland og Norge. Vår vurdering er at fordelene ved innførsel og utsetting av taggblåhegg i denne saken ikke overstiger faren for alvorlige skadevirkninger på viktig og sårbar natur. Videre vil bekjemping av spredning ikke kunne pålegges søker da fuglespredte planter vil kunne etablere seg mange kilometer fra utplantingsområdet. Naturen i området har også mange utilgjengelige områder grunnet topografiske forhold.

Søker har ikke konkret synliggjort potensielt positiv samfunnsøkonomiske effekt av tiltaket, ei heller noen differanse mellom satsing på denne arten framfor arter som ikke står på forskriftens vedlegg V, eller har dokumentert lav risiko uten usikkerhet mot høyere risikokategori. Usikkerhet i vurdering til høy risiko ved siste oppdatering av fremmedartlista, sammen med potencialet for skade på viktige naturverdier i et stort område gjennom fuglespredning, både primærspredning og sekundærspredning, gjør at vi finner å måtte avslå søknaden.

Klagerett

Dere og andre med rettslig klageinteresse kan klage på vedtaket, jf. forvaltningsloven kap. VI. Fristen for å klage er tre uker fra dere har mottatt dette brevet. Klagen sendes til Miljødirektoratet.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Janne Øvrebø Bohnhorst
seksjonsleder

Johan Danielsen
seniorrådgiver

Tenk miljø - velg digital postkasse fra e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Klima- og miljødepartementet	Postboks 8013 Dep	0030	OSLO
Statsforvalteren i Nordland	Postboks 1405	8002	BODØ
Bodø kommune	Boks 319	8001	BODØ